

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 1888
Karar Tarihi : 07/10/2015

Adalet ve Kalkınma Partisi SKM Başkanı Yıldız SEFERİNOĞLU ve Adalet ve Kalkınma Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Şeref MALKOÇ tarafından müştereken imzalanarak Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 06/10/2015 tarihli, 2015/1333 sayılı yazıda; Yüksek Seçim Kurulunun ilgili Genelgesi'nde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sandık başında oy kullanma esnasında kimliğini ispata ait belgeler olarak, üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanı, pasaport veya bu belgenin üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer almıyor ise ek kimlik belgesi veya temsilcilikçe verilmiş seçmeni tanıtacak nüfus kayıt örneğinin ibrazının gerektiği, yurt içinde yaşayan vatandaşlarımızın ise, üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanı, resmi dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organları mensuplarına mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askeri kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resmî nitelikli belgelerden biri olarak belirlenip ilân edildiği, Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenlerin de oylarını kullanabilmelerine yönelik açıklanan belgelere ilave olarak özellikle Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan evlenme cüzdanı, sürücü belgesi ve bunlara ilaveten resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, avukat, askeri kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ispata yeterli belgelerden birini de sandık kuruluna göstererek oylarını kullanabilmeleri hususunda gerekli kararın alınması istenilmiş olmakla konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

İstem: Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenlerin de oylarını kullanabilmelerine yönelik açıklanan belgelere ilave olarak Yurt İçi Seçmen Kütüğünde kayıtlı seçmenlerde olduğu gibi özellikle Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan evlenme cüzdanı, sürücü belgesi ve bunlara ilaveten resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, avukat, askeri kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ispata yeterli belgelerden birini de sandık kuruluna göstererek oylarını kullanabilmeleri hususunda gerekli kararın alınmasına ilişkindir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un;

"Kimliğin tespiti" başlıklı 87. maddesinde; "Sandık seçmen listesinde yazılı seçmenin kimliği, nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan resmi belgelerle belirlenir. Hangi resmi belgelerin kimlik belirlenmesinde kabul edileceği, Yüksek Seçim Kurulunca seçimlerin başlangıcında tespit ve ilan edilir. Şu kadar ki, belediyeler ile köy ve mahalle muhtarlıklarınca tanzim ve tasdik edilen kimlik belgeleri bu maddenin uygulanmasında geçerli değildir.

Üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan bir kimlik belgesi ibraz eden seçmenin oy kullanabilmesi için, bu belgelerin yanında ayrıca seçmen bilgi kâğıdını veya Türkiye Cumhuriyeti kimliğini ispata elverişli Yüksek Seçim Kurulu tarafından ilan edilen bir belgeyi de ibraz etmesi şarttır.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde tutuklu ya da taksirli suçlardan hükümlü bulunan seçmenlerden yukarıda sayılan kimlik belgeleri bulunmayanlar için, cezaevi idaresince verilmiş belge, kimlik belgesi yerine geçer."

"Yurt dışı seçmenlerin sandıkta oy vermesi" başlıklı 94/C maddesinin altıncı fıkrasında; "Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mühürüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfıyla "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer. Oyunu kullanan seçmene çizelgede isminin bulunduğu yer imzalatılır."

Kurulumuzun 26/08/2015 tarihli, 2015/1552 sayılı 26. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun, Yurt Dışı Sandık Kurullarının, Yurt Dışı Temsilciliklerde Oyları Saklamak ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna Ulaştırmakla Görevli Sandık Kurulları ile Yurt Dışı Oyların Sayım ve Dökümü ile Görevli Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Yurt Dışında Oy Verme İşlemlerine İlişkin 202/I sayılı Genelge'nin;

"Oy verme işlemi" başlıklı 31. maddesinde;

"Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı;

a) Seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder. Seçmenin nüfus cüzdanında veya pasaportunda, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer almıyorsa numaranın yer aldığı ek bir kimlik belgesinin veya temsilcilikçe verilmiş seçmeni tanıtabilecek nitelikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus kayıt örneğinin ibrazı gereklidir. Bu şekilde kimliğini ispata yarayan belge ibraz edemeyen seçmene oy kullandırmaz..."

Yine Kurulumuzun 31/08/2015 tarihli, 2015/1576 sayılı 26. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde; Gümrük Kapılarında Görev Yapacak İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin 145-I sayılı Genelge'nin;

"Oy verme" başlıklı 21. maddesinde;

"Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı;

a) Seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder [Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşıması koşuluyla; nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden birini başkana verir. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. Seçmenin nüfus cüzdanında veya pasaportunda Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer almıyorsa numaranın yer aldığı ek bir kimlik belgesinin veya temsilcilikçe verilmiş seçmeni tanıtabilecek nitelikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus kayıt örneğinin ibrazı gereklidir. Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87, 91)].

şeklinde düzenlemeler yer almakta olup, Kurulumuzun 01/09/2015 tarihli, 2015/1587 sayılı 1 Kasım 2015 Pazar günü yapılacak 26. Dönem Milletvekili Genel seçiminin sağlıklı ve düzen içinde yürütülüp sonuçlandırılması ve yurt genelinde uygulamada birliğin sağlanması amacıyla ile Sandık Kurullarının Oluşumu, Görev ve Yetkilerini Gösterir 135 Sayılı Genelge'nin "Seçmenin kimliğinin tespiti" başlıklı 29. maddesinde;

"Sandık başına gelen seçmen; **Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden birini başkana verir ve seçmen sıra numarasını söyler. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87, 91).**

Üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan resimli ve resmî bir kimlik belgesi ibraz eden seçmenin oy kullanabilmesi için, bu belgelerin yanında ayrıca seçmen bilgi kâğıdını veya nüfus müdürlüklerince verilmiş nüfus kayıt örneğinin ibraz edilmesi şarttır.

Ceza infaz kurumlarında tutuklu ya da taksirli suçlardan hükümlü bulunan seçmenlerden yukarıda sayılan kimlik belgeleri bulunmayanlar için, cezaevi idaresince verilmiş belge, kimlik belgesi yerine geçer (298/87)."

düzenlemesi bulunmaktadır.

Yurt Dışı Seçmen Kütüğünde kayıtlı seçmen geçici gümrük kapısında kurulan sandıkta oy kullanmak için geldiğinde yurt içi seçmen kütüğünde kayıtlı seçmenler için öngörülen kimlik belgesini göstermek suretiyle oyunu kullanması mümkün iken, yurt dışı temsilciliklerde kurulan sandıklarda oy kullanmak istediğinde bunu sadece Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanı veya pasaportu ile sınırlandırmak, seçme hakkının kullanılmasının kısıtlanması sonucunu doğurabileceği dikkate alındığında, yurt içi ve geçici gümrük kapısında oy kullanan seçmenlerden ibrazı istenen diğer kimlik belgelerini de yurt dışında kurulan sandıklarda oy kullanması sırasında ibraz edebilmesinin yeterli görülmesi seçme hakkının kullanılmasına kolaylık sağlayacağı gibi, Yurt İçi Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmen ile Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenin oy kullanması sırasında ibrazı istenen kimlik belgesinde eşitlik getirecektir. Nitekim Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı olup olmadığı, Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden diğer yöntemlerle oyunu kullanıp kullanmadığı kontrol edileceğinden, bu uygulama ile kimliğinin tespiti işlemi de gerçekleştirilmiş olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını içeren kimlik belgesi seçmenin kimliğinin tespitini sağlayacağından, bunu sadece Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını içeren nüfus cüzdanı veya pasaport ile sınırlamak amaca hizmet etmeyecektir.

Kurulumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; istemin kabulüne, Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenlerin de, Yurt İçi Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenler için aranan belgeler (Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden biri) ile oy kullanmalarının mümkün olduğuna karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Açıklanan nedenlerle;

1- İstemin kabulüne, Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenlerin de, Yurt İçi Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenler için aranan belgeler (Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden biri) ile oy kullanmalarının mümkün olduğuna,

2- Karar örneğinin,

a) Resmî Gazetede yayımlanmasına,

b) Seçime katılan siyasi partilere gönderilmesine ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuzun www.yzk.gov.tr internet adresinde yayınlanmasına, il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına iç-mail olarak iletilmesine,

07/10/2015 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Turan KARAKAYA
(M)

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Ünal DEMİRCİ

Üye
Ali KAYA

Üye
İbrahim ZENGİN

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Zeki YİĞİT

Üye
Ahmet TUNCAY
(M)

Üye
Haluk KIRCA

- K A R Ş I O Y -

Kurulumuzun 26/08/2015 tarihli, 2015/1552 sayılı 26. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun, Yurt Dışı Sandık Kurullarının, Yurt Dışı Temsilciliklerde Oyları Saklamak ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna Ulaştırmakla Görevli Sandık Kurulları ile Yurt Dışı Oyların Sayım ve Dökümü ile Görevli Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Yurt Dışında Oy Verme İşlemlerine İlişkin 202/I sayılı Genelge'nin;

"Oy verme işlemi" başlıklı 31. maddesinde;

"Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı;

b) Seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder. Seçmenin nüfus cüzdanında veya pasaportunda, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer almıyorsa numaranın yer aldığı ek bir kimlik belgesinin veya temsilcilikçe verilmiş seçmeni tanıtabilecek nitelikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus kayıt örneğinin ibrazı gereklidir. Bu şekilde kimliğini ispata yarayan belge ibraz edemeyen seçmene oy kullandırmaz..."

Yine Kurulumuzun 31/08/2015 tarihli, 2015/1576 sayılı 26. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde; Gümrük Kapılarında Görev Yapacak İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin 145-I sayılı Genelge'nin;

"Oy verme" başlıklı 21. maddesinde;

"Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı;

a) Seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder [Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşıması koşuluyla; nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden birini başkana verir. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. Seçmenin nüfus cüzdanında veya pasaportunda Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer almıyorsa numaranın yer aldığı ek bir kimlik belgesinin veya temsilcilikçe verilmiş seçmeni tanıtabilecek nitelikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus kayıt örneğinin ibrazı gereklidir. Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87, 91)].

şeklinde düzenlemelere yer verilmiştir.

298 sayılı Kanun'un;

"Kimliğin tespiti" başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında; Sandık seçmen listesinde yazılı seçmenin kimliği, nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan resmi belgelerle belirlenir. Hangi resmi belgelerin kimlik belirlenmesinde kabul edileceği, Yüksek Seçim Kurulunca seçimlerin başlangıcında tespit ve ilan edilir. Şu kadar ki, belediyeler ile köy ve mahalle muhtarlıklarınca tanzim ve tasdik edilen kimlik belgeleri bu maddenin uygulanmasında geçerli değildir."

"Yurt dışı seçmenlerin sandıkta oy vermesi" başlıklı **94/C** maddesinin altıncı fıkrasında; Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi üzerinden diğer yöntemlerle oy kullanıp kullanmadığını kontrol eder. Oy kullanmadığı anlaşılan seçmen, sandık kurulu mührüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfıyla "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer. Oyunu kullanan seçmene çizelgede isminin bulunduğu yer imzalatılır.

hükümleri yer almaktadır.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No : 1888

Kurulumuzun 26/08/2015 tarihli, 2015/1552 sayılı ile kabul edilen 202/I sayılı Genelge Resmî Gazete'nin 27/08/2015 tarihli, 29458 mükerrer sayılı nüshasında, yine Kurulumuzun 31/08/2015 tarihli, 2015/1576 sayılı kararı ile kabul edilen 145-I sayılı Genelge Resmî Gazete'nin 31/08/2015 tarihli, 29461 mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmış olup, yurt dışında oy verme işlemi 8 Ekim 2015 Perşembe günü başlayacaktır.

298 sayılı Kanun'un 94/C maddesinde Yurt Dışı Seçen Kütüğüne kayıtlı seçmenlerin oylarını kullanmak için gerekli kimlik tespitine yönelik belgeler tahdidi olarak sayılmış, bu konuda Yüksek Seçim Kurulu'na herhangi bir takdir hakkı tanınmamış olup, yurt içinde oy kullanacak seçmenlere ilişkin kimliğin tespitine yönelik aynı Kanun'un 87. maddesinde öngörülen belgelerinde geçerli sayılmasına 298 sayılı Kanun'un 94/C maddesindeki belgeleri genişletir nitelikte yorumlanmasına yönelik çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye
Ahmet TUNCAY

Başkanvekili
Turan KARAKAYA